

ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2024.

Razred ili kategorija natjecanja: 4. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova _____ / 50

Potpis članova Županijskoga povjerenstva:

P
e
č
a
t
š
k
o
l
e

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Zadatke je potrebno rješavati prema uputi ispred svake skupine zadataka.

Za rješavanje zadataka predviđeno je 75 minuta.

Odgovori se upisuju kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Ako se upotrebljava obična olovka ili kemijska crvene ili koje druge boje tinte (osim plave), učenik će se diskvalificirati. Pri rješavanju ispita treba primijeniti jezičnu normu hrvatskoga standardnog jezika, posebice treba poštovati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnog slova geografskih imena.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, jedino je u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo dopuštena uporaba čitljivo napisanoga velikog tiskanog slova.

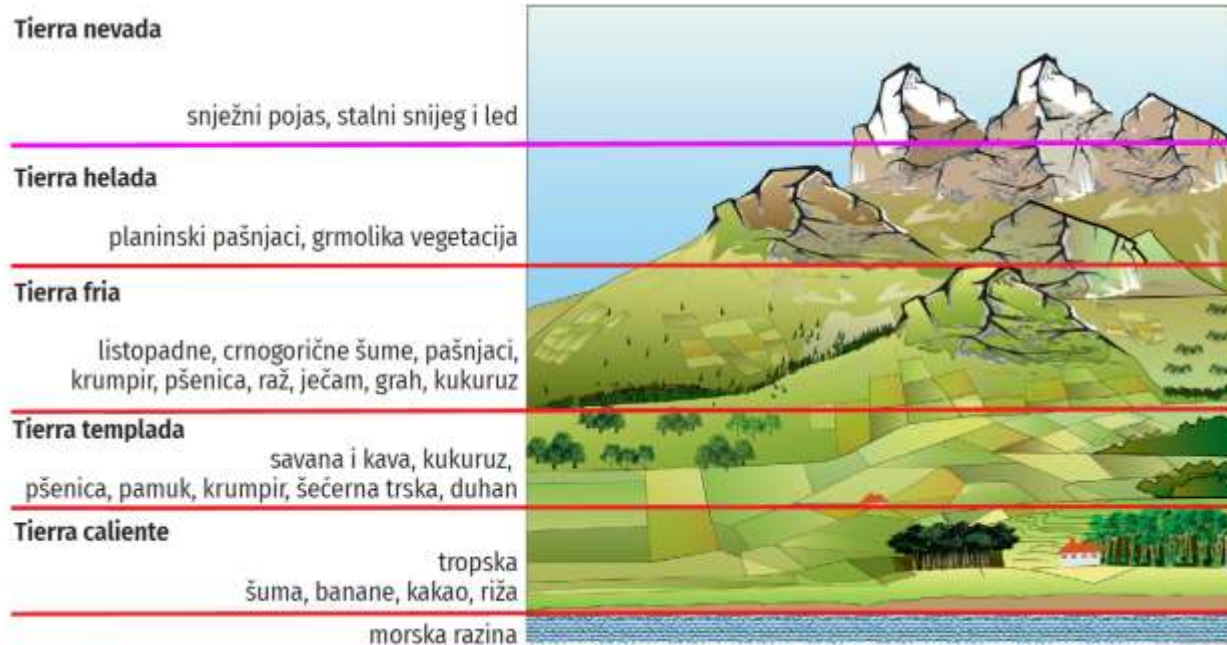
Tijekom pisanja ispita ne smije se koristiti ničim osim navedenim priborom za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod sebe, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilnu provedbu natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom, kalkulatorom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio ispita. Učenicima se dopušta pisanje po marginama i po praznim stranicama ispitnoga materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Tijekom pisanja ispita natjecatelj se može koristiti papirom formata A4 koji mu dodjeljuje Županijsko povjerenstvo i ovjerenim pečatom škole. Nakon završetka pisanja taj se papir predaje Županijskomu povjerenstvu i čuva s drugom dokumentacijom natjecatelja.

Potpuno pravilno riješeni zadatci prema uputi za rješavanje vrednuju se jednim, dvama ili trima bodovima. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice. Dopušteno je jedno ispravljanje svakoga odgovora tako da se pogrešan odgovor stavi u zagradu i precrta jednom crtom, a iznad, ispod ili desno od precrtanoga odgovora upiše točan odgovor i uz točan odgovor skraćeni potpis (paraf) ili inicijali imena i prezimena. Netočno se riješeni zadatci, odgovori napisani u zagradama, odgovori koji nisu ispravljani prema uputi za rješavanje te bilo koje kombinacije točnoga i netočnoga odgovora ne vrednuju.

Nakon isteka vremena za rješavanje zadataka ispit preuzima Županijsko povjerenstvo.

PRVA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENOGA CRTEŽA.

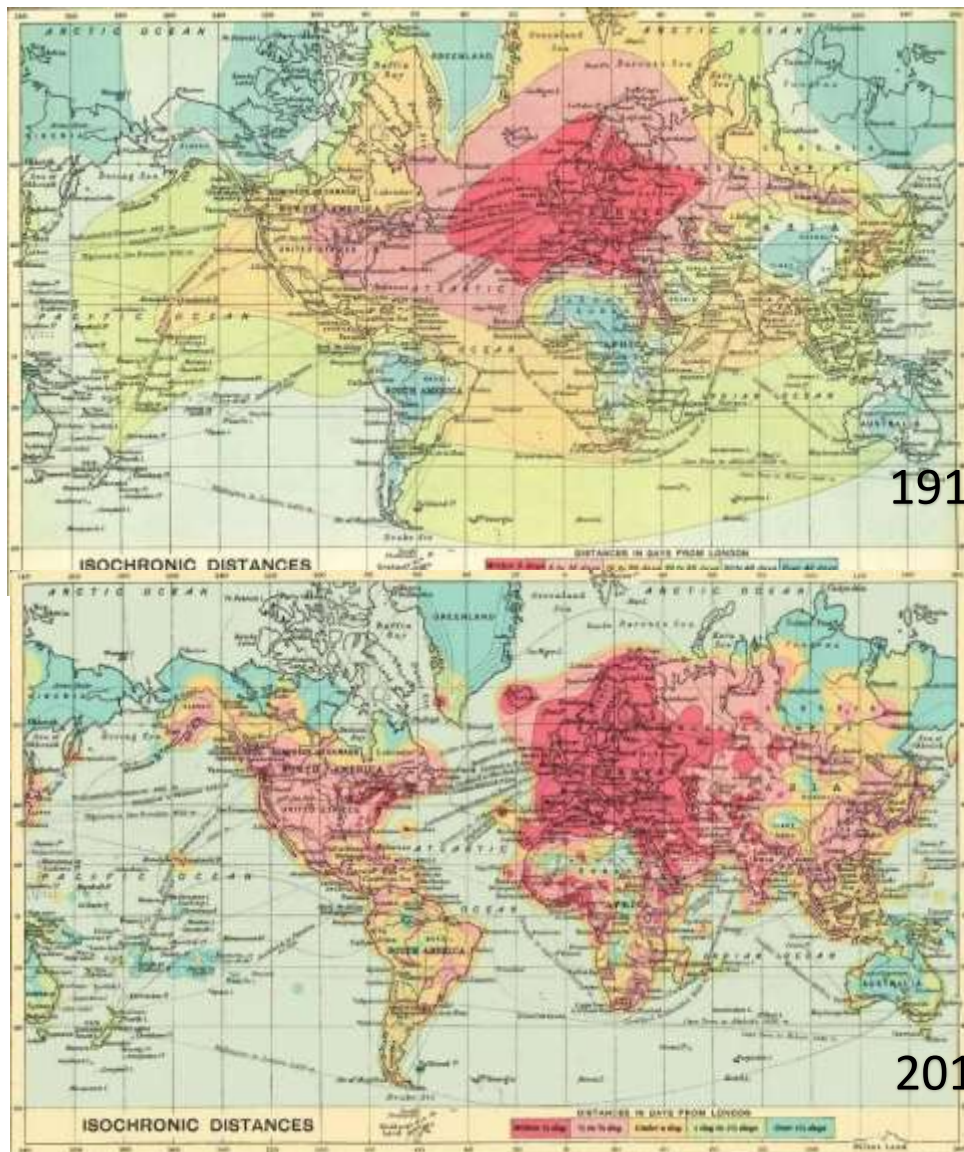
1. Prikazani čimbenik koji utječe na razvoj i mogućnosti različitih oblika poljoprivredne proizvodnje nazivamo _____.

2. S obzirom na mogućnost poljoprivredne proizvodnje, kako nazivamo liniju istaknutu ružičastom bojom na crtežu? _____

3. Prikazana organizacija poljoprivredne proizvodnje svojstvena je državi čije je ime _____.

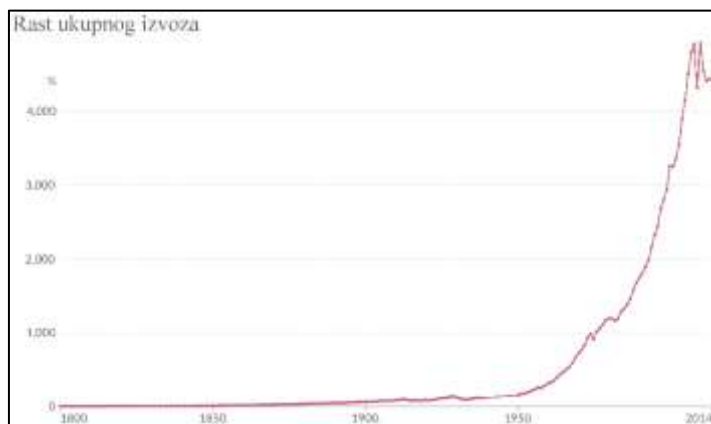
4. Zonu u kojoj će najbolje uspijevati agrumi nazivamo _____.

SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA I DIJAGRAMA.

1914.

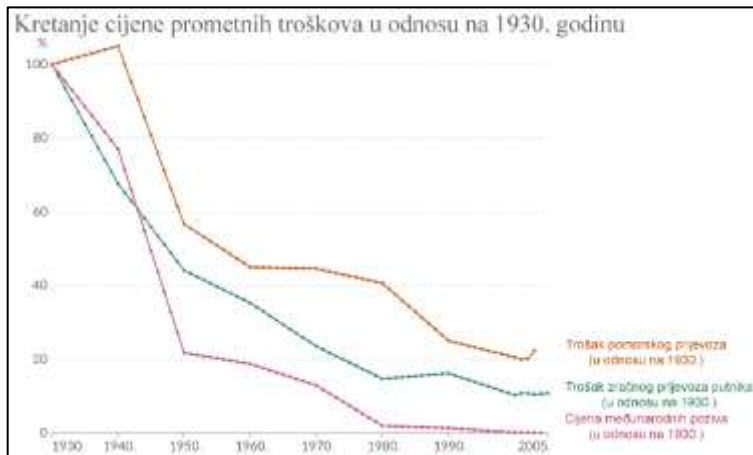
2016.

2 5. Dvije priložene geografske karte prikazuju pojam (proces) koji je u modelu iz 1968. imenovao D. G. Janelle. Naziv je toga procesa

Zbog napretka vidljivoga na priloženim geografskim kartama svijet je Marshall McLuhan prvi u medijima, a poslije i u svojoj knjizi, nazvao

selo.

3

6. Prikazanim

troškova prijevoza, količina prevezena roba nakon

_____ (upiši naziv događaja koji je obilježio desetljeće najvećega pada cijena prijevoza robe) pokazuje trend neprestanoga povećavanja. Bitan čimbenik stalnoga rasta svjetskoga robnog izvoza (i proizvodnje) bile su i četiri _____ koje su ubrzale protok informacija i roba.

3

7. Razlog je prvoga pada u količini izvezena roba na početku 21. stoljeća bila _____ koja je u svijetu izazvala fazu opadanja gospodarske aktivnosti koju ekonomisti nazivaju gospodarska _____. Taj je događaj započeo u državi čije je ime _____.

U SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR. ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOGA ODGOVORA.

1

8. Između kojih je država granica poznata po velikoj koncentraciji industrijskih pogona **maquiladora**?

- a) između Brazila i Argentine b) između Čilea i Perua c) između Francuske i Španjolske
d) između Paname i Kolumbije e) između SAD-a i Meksika

1

9. Kojim su pravnim postupkom 2009. Hrvatska i Slovenija pokrenule rješavanje graničnoga spora?

- a) arbitražom b) izravnim pregovorima c) medijacijom
d) mirenjem e) postupkom pred međunarodnim sudom

1

10. Koje od navedenih hrvatskih kulturnih dobara **nije** na UNESCO-ovu popisu materijalne kulturne baštine?

- a) Eufrazijeva bazilika b) Sinjska alka c) Starogradsko polje d) stara jezgra Trogira e) stećci

1

11. Koji od navedenih oblika poljoprivrednoga vlasništva nije nužno kolektivno ili društveno vlasništvo?

- a) farma b) kibuc c) kolhoz d) OOUR e) SOUR

1

12. Koja je organizacija osnovana za obnovu poslijeratnoga svijeta i davanje zajmova vladama i privatnim tvrtkama za razvojne projekte?

- a) GATT b) MMF c) NAFTA d) Svjetska banka e) WTO

1

13. Koji je od navedenih segmenata granice Republike Hrvatske najmlađi?

- a) s Mađarskom na rijeci Dravi b) s BiH na Banovini
c) sa Srbijom u Srijemu d) sa Slovenijom na rijeci Kupi e) s Mađarskom na rijeci Muri

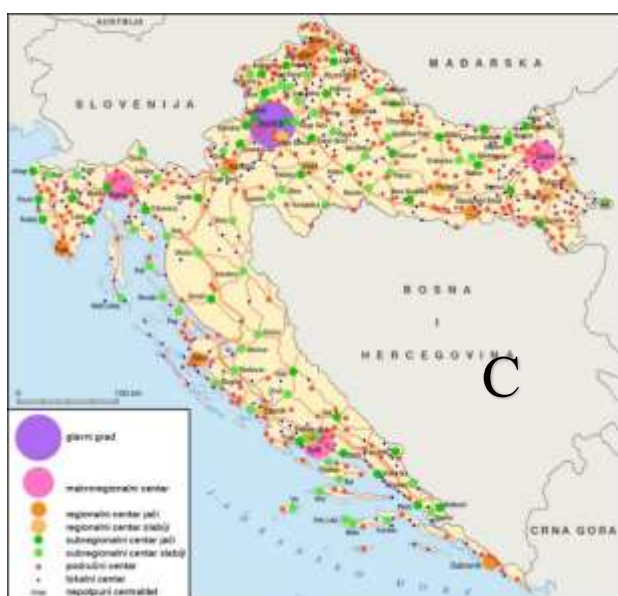
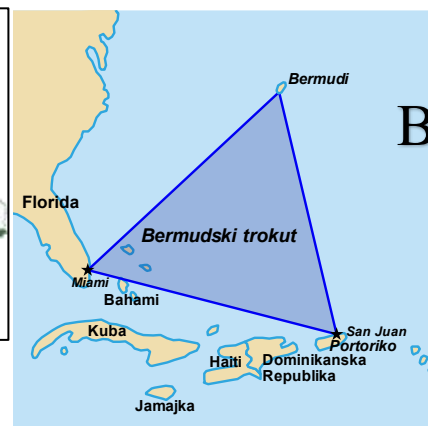
1

14. Koji od navedenih segmenata granice Republike Hrvatske **ne** ubrajamo u prirodne granice?
a) s Mađarskom na rijeci Dravi b) s BiH na Banovini
c) sa Srbijom u Srijemu d) sa Slovenijom na rijeci Kupi e) s Mađarskom na rijeci Muri

SLJEDEĆA TRI ZADATKA RIJEŠI UPISOM TOČNOGA SLOVA NA CRTE ISPRED NAVEDENIH POJMOVA.

2 15. Nazive kulturnih regija poveži s odgovarajućom geografskom kartom.

- ___ aspiracijska regija
- ___ formalna regija
- ___ funkcionalna regija
- ___ vernakularna regija

2

16. Poveži nazive državnih teritorija (prema geografskome okružju) s odgovarajućom geografskom kartom. Jedna crta mora ostati prazna.

___ eksklava

___ enklava

___ polueksklava

___ poluenklava

2

17. Poveži pojmove narod i nacija s pripadajućim primjerima upisom po dvaju slova na svaku crtu ispred pojmova u lijevome stupcu.

_____ narod

_____ nacija

A Aleuti

B Komori

C Esvatini

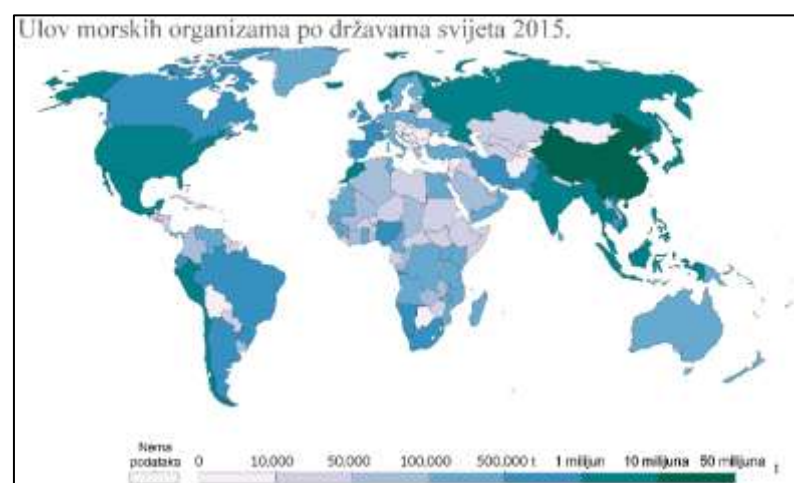
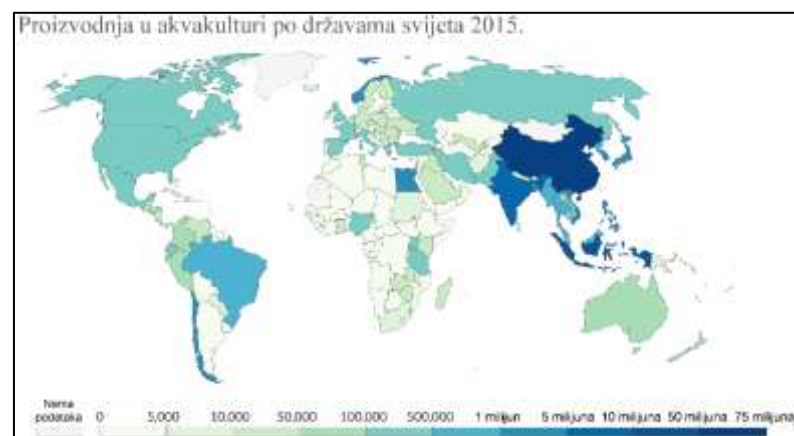
D Tuarezi

Proizvodnja hrane u moru: usporedba ulova i akvakulture

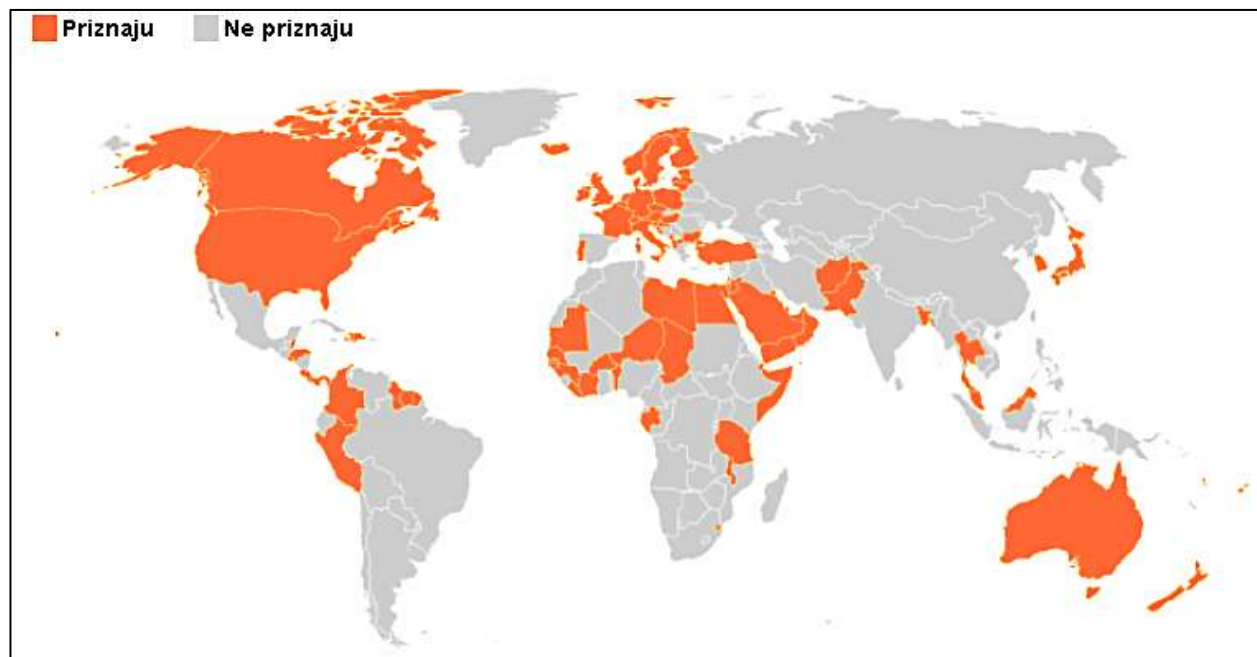
Godina	Ulov ribe (milijardi t)	Akvakultura (milijardi t)
1960	35	2
1970	60	5
1980	68	10
1990	85	18
2000	92	40
2010	90	85
2015	95	105

1		19. Ime je afričke države vodeće u akvakulturi 2015.
---	--	--

1		21. Objasni jednom rečenicom zašto je trend vidljiv u dijagramu pozitivan u smislu politike održivoga razvoja.
---	--	--

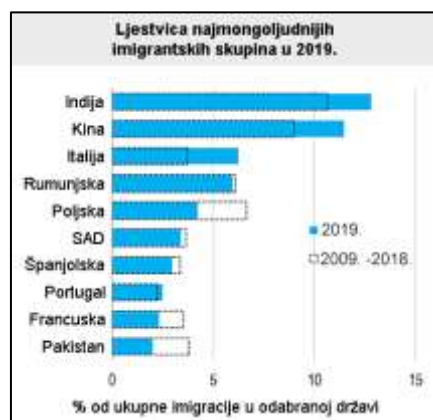
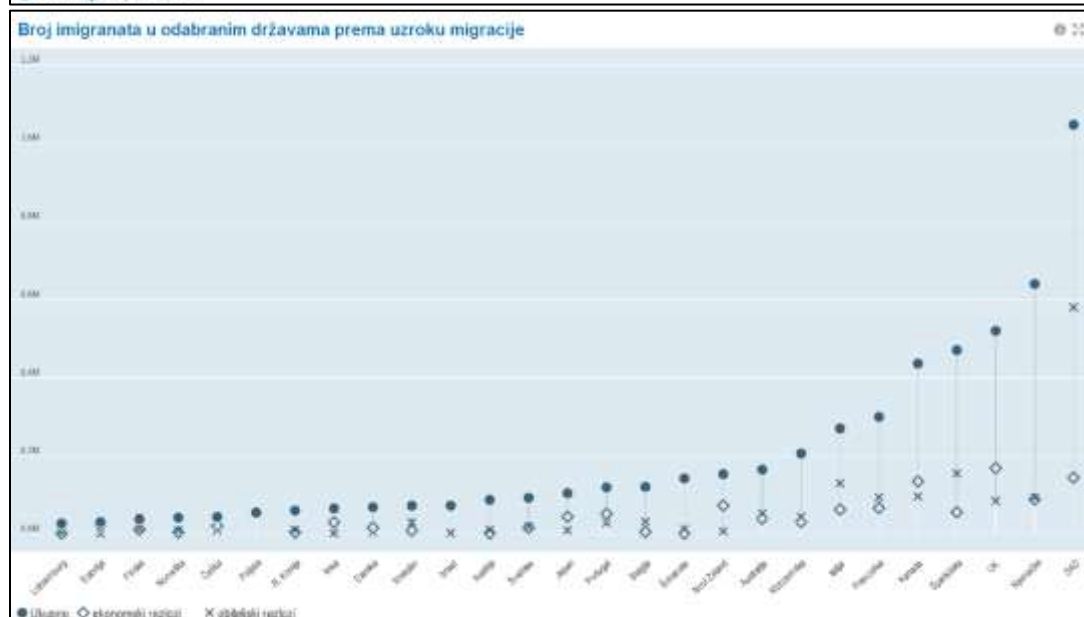
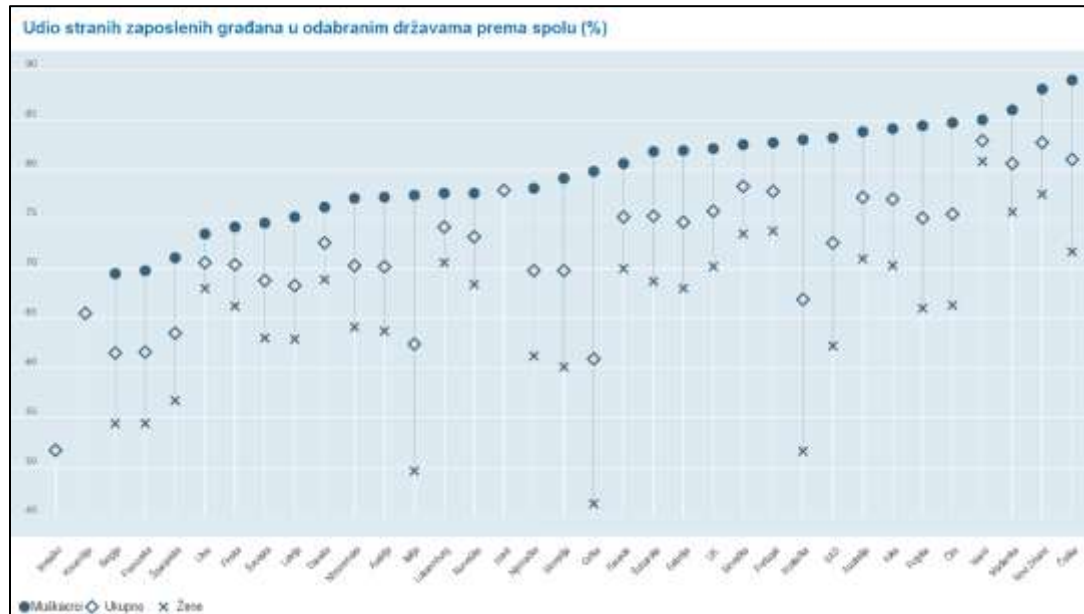
SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE.

3 22. Priložena karta država koje priznaju neovisnost države X izrađena je i objavljena 17. veljače 2023., 15 godina od proglašenja neovisnosti države X. Ime je države X _____ . Prema međunarodno-pravnome statusu i broju država koje su je priznale, država X pripada u skupinu čiji je naziv _____ .

Prepreka je prema željenome putu priznanja državi X i veto koji je postavila jedna od pet stalnih članica UN-a. Upiši slovo **A** na priloženoj karti u državu koja je uložila veto.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH DIJAGRAMA.

2

23. Ime je države s najvećim brojem ekonomskih imigranata _____. U toj su državi migraciji bili skloniji **muškarci/žene** (zaokruži točan pojam).

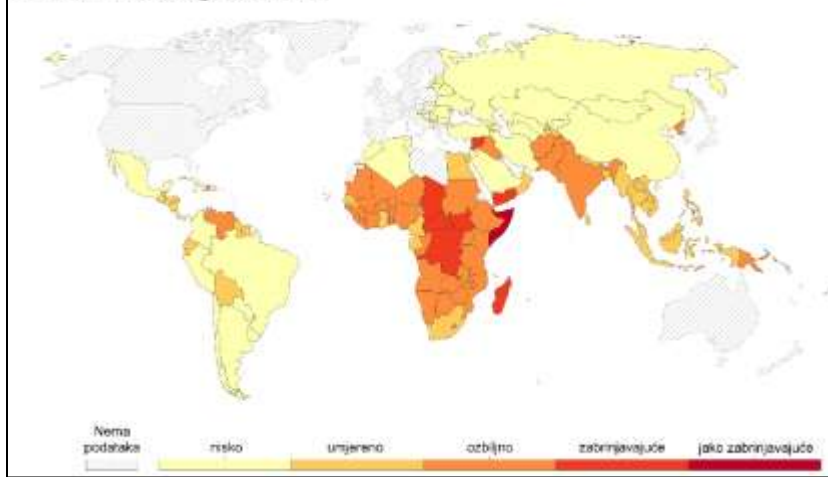
2

24. Prema dijagramu koji prikazuje strukturu imigranata u državu iz 23. zadatka, najveći broj radnika došao je iz države čije je ime _____ dok je najveći relativni pad broja useljenih u odnosu na prošlo promatrano razdoblje zabilježen

iz države čije je ime _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA I DIJAGRAMA.

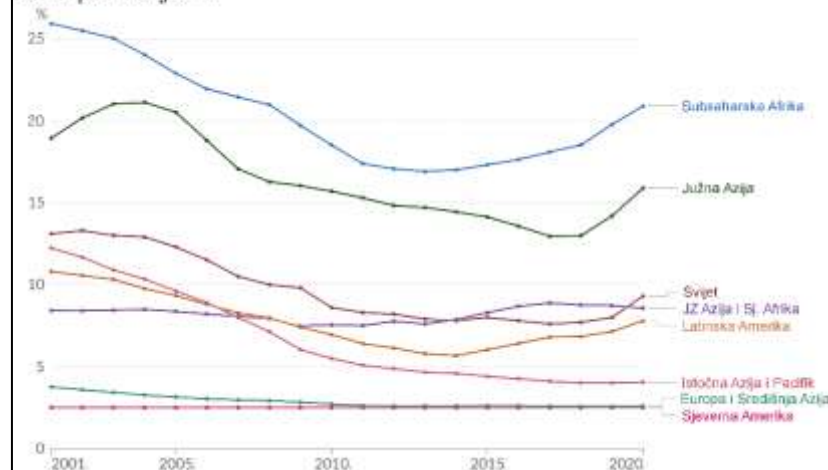
Globalni indeks gladi 2021.

Najveći uvoznici i izvoznici pšenice 2020. (u mil. t.)

Udio pothranjenih

Od prikazanih regija na dijagramu, najveće poboljšanje u cijelome promatranom razdoblju u borbi protiv pothranjenosti vidljivo je u regiji čije je ime _____.

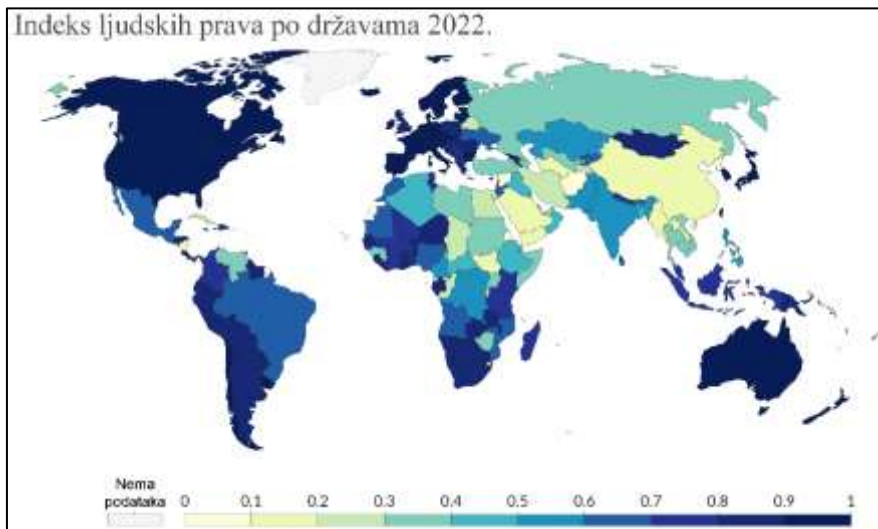
3 25. Ime je države s najvišim indeksom gladi _____.

Građanski rat koji traje na prostoru ove države jedan je od razloga za probleme gladi, a situacija se dodatno pogoršala izbijanjem sukoba između _____ i _____ o

čijemu je uvozu žitarica ova država ovisna. Na sjeveru i sjeverozapadu države s najvišim indeksom gladi danas je međunarodno nepriznata država čije je ime _____.

3 26. Jedan je od 17 ciljeva održivoga razvoja koje je proglasio UN i svijet bez gladi. Do 2018. udio pothranjenih u svijetu bilježio je trend **smanjenja/povećanja** (zaokruži točan pojam). Od 2018. uočljivo je ponovno **smanjenje/povećanje** (zaokruži točan pojam), za što je jedan od bitnijih razloga bila i pandemija _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENIH GEOGRAFSKIH KARATA I DIJAGRAMA.

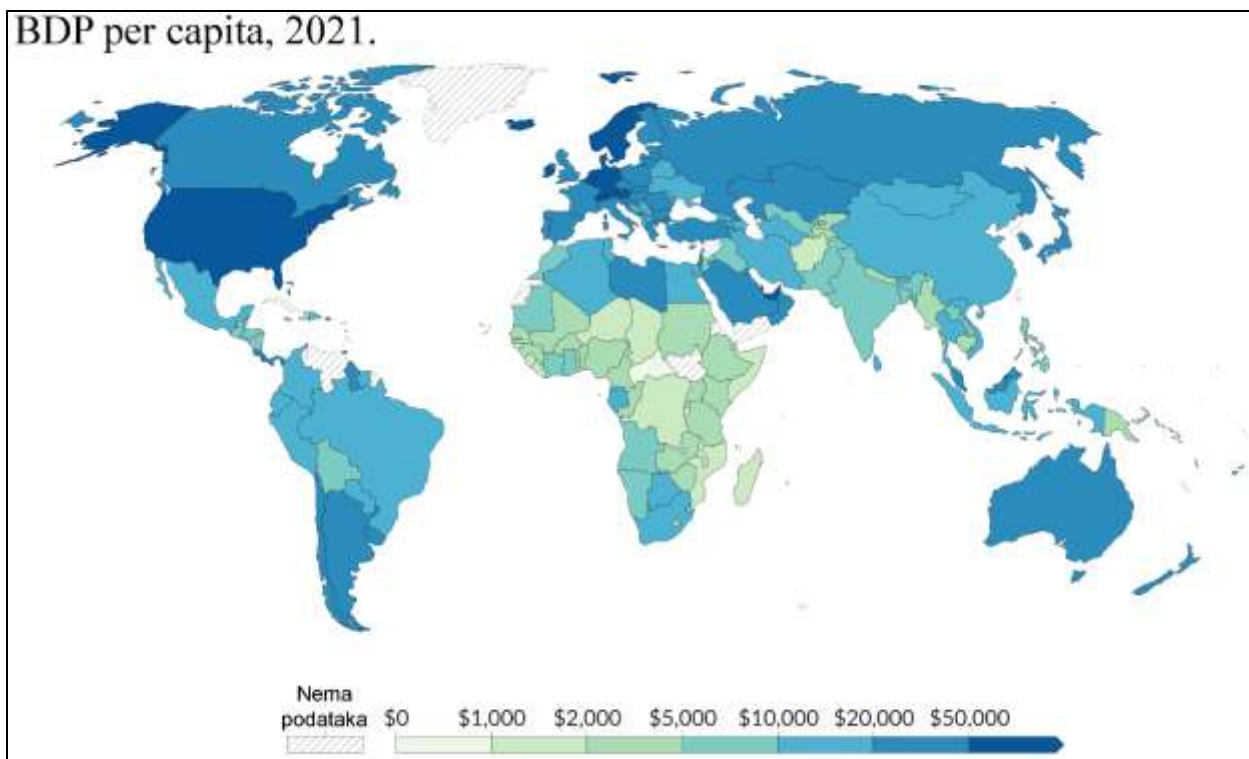
27. Najveći je broj država s najnižom kategorijom indeksa ljudskih prava na kontinentu čije je ime _____.

Najniži je indeks ljudskih prava zabilježen u trima državama. Koja se od tih država najmanje povezuje s pojmom multikulturalnost?

28. Za ulazak na teritorij države iz 27. zadatka potreban je poseban dokument jer ona nema međudržavne ugovore o slobodnome ulazu i prolazu kroz državu. Stoga na njezinoj granici vrijedi _____ režim. Ipak, stanovnici jedne države ni uz taj dokument ne mogu ući u državu iz 27. zadatka. Riječ je o stanovnicima države čije je ime _____.

SLJEDEĆA DVA ZADATKA RIJEŠI S POMOĆU PRILOŽENE GEOGRAFSKE KARTE I DIJAGRAMA.

1 29. U državama članicama G20 stvara se 85 % svjetskoga BDP-a.

Koje je ime države na priloženoj karti označene najvišom kategorijom BDP-a po stanovniku, koja je članica G20, a nije članica nadnacionalne organizacije?

1 30. Koje je ime države članice NATO-a i G20 (bez nadnacionalnih organizacija) s najmanjim izdvajanjem za vojsku 2021.? _____.

1 31. Na dijagramu nedostaje članica NATO-a koja nema vojsku. Ime je te države _____.

1 32. Ime je države koja se posljednja pridružila NATO-u

2023. motivirana izbijanjem sukoba u jednome od dvaju kriznih žarišta iz 25. zadatka

_____.